

Valcēniete, senioru kora „Zelta rudens” dziedātāja, Valkas bibliotēkas lasītāja **Rasma Mitriņa** projektam atsaucās pati pirmā, viņa uzdāvināja bibliotēkai vairākas interesantas fotogrāfijas.

Rasma dzimusi 1931. gadā Kārķos. Muzikalitāte viņai nāk no tēva un vectēva, kuri dziedājuši un spēlējuši dažādus mūzikas instrumentus. Dziedāt Rasma sākusi jau skolas gados.

Turpinājusi dziedāt arī, studējot Rīgā. Skaisti brīži aizvadīti kopā ar Latvijas Valsts pedagoģiskā institūta fizikas-matemātikas fakultātes kori – brīnišķīgi koncerti, jaukas ekskursijas. Attēlā koris pie savulaik viena no krāšņākajiem Latvijas ūdenskritumiem.

Sākot darba gaitas, Rasma mūzikai neatmeta ar roku – dziedāja gan korī, gan arī sieviešu ansablī.

1960.g. jūlijā Rasma bija XIII Vispārējo latviešu Dziesmu svētku (tolaik Padomju Latvijas IV Dziesmu svētku) dalībniece, dziedāja Limbažu rajona Salacgrīvas z/a „Brīvais vilnis” jauktajā korī „Kaija” pie diriģenta Pētera Meļņa.

Liecība par šo nozīmīgo notikumu atrodama grāmatas „Padomju Latvijas Dziesmu svētki. 1940–1960” 131.lappusē.

Z/A «BRIVAIS VILNIS» JAUKTAIS KORIS
Diriģents — Pēteris Melnis

I, II soprāni: Dz. Andersone, A. Aizpuriete, I. Bezbaile, E. Celmiņa, V. Danka, D. Dolgaja, Dz. Ģiže, L. Jirgensone, A. Jaunuzola, A. Kariņa, M. Kārklīņa, G. Liepiņa, V. Pacēviča, M. Vasile, S. Veide, N. Vīrza.

I, II alti: V. Andruse, A. Berkšteine, M. Dzelvīte, A. Kazaka, H. Lūse, L. Linmeijere, R. Mītriņa, V. Puriņa, E. Priekule, R. Rone, N. Stare, A. Zariņa.

I, II tenori: H. Francis, G. Irmejs, G. Kalvišķis, G. Knoks, A. Leja, A. Maurītis, E. Persickis, P. Trencis, B. Samsonuks.

I, II basi: K. Apse, V. Jēriņš, A. Krievāns, A. Rozenšteins, H. Strautiņš, A. Šimis, F. Štelcs, V. Živīters.

1965. gadā Rasma sāka strādāt Valkā. Cerēja, ka dziedās kultūras nama jauktajā korī „Tālava”, kuru tolaik diriģēja Tāivaldis Bērziņš. Tomēr, kā jau tas dzīvē gadās, ne viss notiek, kā iecerēts. Dziedātāju rindās Rasma atgriezās 1975. gadā, kad kori sāka diriģēt Pēteris Koltovs. Attēlā koris dzied viņa diplomdarba pieņemšanas koncertā 1976. gada pavasarī.

1976.g. oktobrī sākās gatavošanās republikas Dziesmu svētkiem. 1977. gada pavasara skatē koris „Tālava” ieguva 1.vietu un tiesības aizstāvēt rajona godu Rīgā. XVII Vispārējo latviešu Dziesmu svētku (tolaik Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 60. gadadienai un Padomju Latvijas 37. gadskārtai veltīto Dziesmu svētku) korus karos Valkas kultūras nama jauktais koris „Tālava” dziedāja LVU aulā. Interesanti, ka universitātes Lielajā aulā Rasma dziedājusi dažādos laikos, par ko arī stāsta fotogrāfijas.

Bet atgriežamies 1977. gada vasarā, kad „Tālava” ar diriģentu Pēteri Koltovu priekšgalā dodas Dziesmu svētku gājienā pa Valkas ielām.

Atkal neliela atkāpe: kopā ar koriem iznācis dziedāt ļoti dažādos pasākumos. Attēlā pa kreisi: Rasma LVPI fizikas-matemātikas fakultātes kora rindās 1950.g. decembrī. Attēlā pa labi koris „Tālava” dzied Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 60. gadadienai veltītajā mītiņā 1977.g. novembrī Valkā pie Ņeļina pieminekļa.

No 1977. gada decembra Valkas kori „Tālava” vairs nedirīģē Pēteris Koltovs, viņa darbu turpina smilteniete Māra Miķelsone. Rasma atceras, kā diriģente uz mēģinājumiem Valkā braukusi no Smiltenes ar savu motociklu.

1979.g. 16.jūnijā Rasma kopā ar „Tālavu” piedalījies zonālajos Dziesmu svētkos Valkā. Koris, kā viens no spēcīgākajiem zonas kolektīviem, ar labiem panākumiem piedalījies arī skatē. Attēlā koris dodas svētku gājienā, uzrakstu „Tālava” nes kora vecākais Ansis Rijkuris. Rasma atceras, kā pašas dziedātājas uzrakstam šuvušas puķītes!

1980.g. aprīlī „Tālava” Valkas rajona kora skatē ieguvusi 1.vietu, bet zonas Dziesmu svētku skatē 2.vietu. Liels nopelns tajā ir kora diriģentei Mārai Miķelsonei. Šajā laikā korī iesaistīti arī dziedātāji no Ērgemes ciema.

Un tad jau arī klāt 1980. gada vasara, kad no 5. līdz 13. jūlijam Rīgā notika XVIII Vispārējie latviešu Dziesmu un Deju svētki (tajā laikā – Padomju Latvijas Dziesmu un deju svētki), kas tika veltīti 40. gadadienai kopš padomju varas atjaunošanas Latvijā. Attēlā koristi pie Valkas kultūras nama pirms izbraukšanas uz svētkiem un „Tālava”

kopā ar diriģenti Māru Miķelsoni pie Rīgas 1. vidusskolas pēc kora karu skates.

Padomju gados svētki Valkas rajonā notika katru gadu. Dziedot korī „Tālava”, ikreiz tajos piedalījies arī Rasma.

Foto no svētku gājiena Valkā. Uzrakstu „Tālava” nes Laimonis Vilisters no Ērgemes. Par to laiku atmiņā palicis arī tas, ka svētku laikā parasti darbojās bufetes, kur bija iespēja sapirkties deficītus – to, ko ikdienā veikalos nevarēja iegādāties.

Attēlā koristi kādā Dziesmu svētku atpūtas brīdī pie „Ķīšezera”, ieturot pusdienas.

Gadu gaitā korim bija izveidojusies jauka sadarbība ar VEF kultūras pils jaukto kori „Teika”, notika draudzības vakari un kopīgi koncerti gan Valkā, gan arī Rīgā. Neaizmirstamas ir arī ekskursijas, kurās savā brīvajā laikā devās „Tālavas” dziedātāji.

Kas gan tagad to vairs pateiks, kāpēc šis skaistais kolektīvs izjuka!? Pēdējā atrastā liecība par to, ka koris vēl darbojies ir 1982. gada oktobrī.

Bet 1986.g. rudenī „beidzot Valkas kultūras namā atkal ir jauktais koris” (ziņa laikrakstā „Darba Karogs”), diriģente – Tatjana Tīruma. Koristu rindās, protams, atkal redzam Rasmu.

Par vienu no Dziesmu svētku leģendām varētu uzskatīt Haraldu Medni un viņa diriģēto „Gaismas pili”. Par piedzīvoto 1985. gada lielajos Dziesmu svētkos Rasmai stāstījuši koristi no Ērgemes (Valkā

tobrīd darbojās tikai kamerkoris). Virsdiriģents Haralds Mednis tobrīd bijis atstumts kā pārāk vecs un dziesmai nederīgs. Tomēr kopkoris tikmēr skandinājis „Medni! Medni! Gaismas pili!”, līdz viņš nācis un diriģējis. Šo vakaru Mednis vēlāk atzinis par savu zvaigžņu stundu.

Rasma piedalījies arī Dziesmu svētkos 1990. un 1993. gadā, viņas draudzene jau no koru laikiem ir Millija Ciguze. Ja būtu jānosauc kāds „zelta koris”, Rasma minētu Ainu Vilku, kura dziedājusi jau 1960. gada svētkos un dzied vēl šobrīd.

Kā koru „zelta dziesmu” Rasma min Raimonda Paula

„Manai dzimtenei” – „visiespaidīgākā, to neviens nevar noliegt – skanīga, piemērota nobeigumam”.

Par iemīlotāko no virsdiriģentiem Rasma atzīst Haraldu Medni, kurš vienmēr bijis zolīds, ar humoru piegājis dziedāšanai, viņam sanākuši dažādi komiski izteikumi. Kad koristi tā švakāk nodziedājuši dziesmu „Jāņu vakars”, diriģents teicis: „Tas Jānīts taču ir daudz brašāks, nav tāds salijis, sanīcis.”

No visiem diriģentiem, pie kā Rasma dziedājusi, visaugstāk vērtē Tatjanu Tīrumu. Diriģentei ir augstas prasības, bet viņa prot vislabāk iemācīt balsis, sadzird, kad tik labi neskan un izlabo.

Un vēl Rasma saka: „Bet vispār dziesmu svētkos vienmēr līst lietus. Tie nav nekādi svētki, ja nav lijis. Tad uzreiz dziedāšanai ir cits efekts!”

Par piedzīvoto visos piecos lielajos Dziesmu svētkos palikušas tikai atmiņas. Arī šogad Rasma Mitriņa cer (ja veselība ļaus) kopā ar Valkas senioru kori „Zelta rudens” diriģentes Tatjanas Tīrumas vadībā doties uz Rīgu un dziedāt Mežaparka Lielajā estrādē. Lai labi skan!

